

Nota P&C Cyclus 2014

Strategische opgaven vragen om een adequate cyclus

Gemeente Veldhoven

Maart 2013

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Aanleiding	5
Doel van de P&C cyclus	6
De P&C cyclus vanaf 2014	6
Bijlage I Voorbeeld kwartaalrapportage	10

Inleiding

Sinds 2004 wordt binnen gemeente Veldhoven op het gebied van planning & control gewerkt volgens de nota Ontwerp P&C cyclus 2004/2005.

De P&C cyclus kan gezien worden als een systeem/ techniek waarmee het bestuur de gemeente Veldhoven bestuurt. Onze organisatie en omgeving zijn continu in beweging en ontwikkeling. Als gevolg hiervan zijn de loop van de jaren diverse veranderingen in de P&C cyclus aangebracht. Veranderingen die op dat moment de behoeften/ ontwikkelingen van die tijd weerspiegelden.

Ondanks deze veranderingen is momenteel de conclusie gerechtvaardigd om de P&C cyclus door te ontwikkelen.

Deze nota bevat een uitwerking voor de doorontwikkeling van de P&C cyclus. Hierbij wordt alleen ingegaan op onderdelen die spelen op het niveau van de Raad. Deze onderdelen vormen vervolgens het vertrekpunt om de onderdelen op het niveau van het college en de raad uit te werken.

Aanleiding

Begin 2012 is het onderwerp financiële afwegingen/ rapportages in het presidium en in de agendacommissie onderwerp van gesprek geweest. De insteek hierbij was om de raad beter dan voorheen de strategische opgave voor de gemeente te kunnen laten bepalen en tevens de Planning & Control cyclus door te ontwikkelen.

Om deze ontwikkeling vorm te geven is vanuit het presidium een werkgroep ingesteld. In deze werkgroep is de raad afgevaardigd, het college en de ambtelijke organisatie. Via de werkgroep worden (verbeter) voorstellen aan de raad voorgelegd die idealiter vanaf begrotingsjaar 2014 worden doorgevoerd.

De samenstelling van de werkgroep is als volgt:

Vanuit de raad:	Albert de Jong Hans van de Looij Peter Saris Robert Tops Godfried Wasser
Vanuit het college:	Caroline van der Weijden
Vanuit de ambtelijke organisatie:	Bertus Brinkman (voorzitter) Toine van Gompel Ingrid Smabers Marcel van der Straten

Vervolgens is in de Voorjaarsnota 2013 een procesvoorstel opgenomen aan de hand waarvan de werkgroep met een voorstel komt voor een breed gedragen toekomstbestendige P&C cyclus.

Zoals aangeven wordt sinds 2004 met de huidige cyclus gewerkt. Intussen heeft de wereld niet stilgestaan en is de roep om doorontwikkeling van de P&C cyclus steeds duidelijker geworden.

De opmerkingen die in de werkgroep geplaatst zijn over de huidige P&C cyclus, die de aanzet tot vereenvoudiging en verbetering rechtvaardigen, worden hieronder weergegeven:

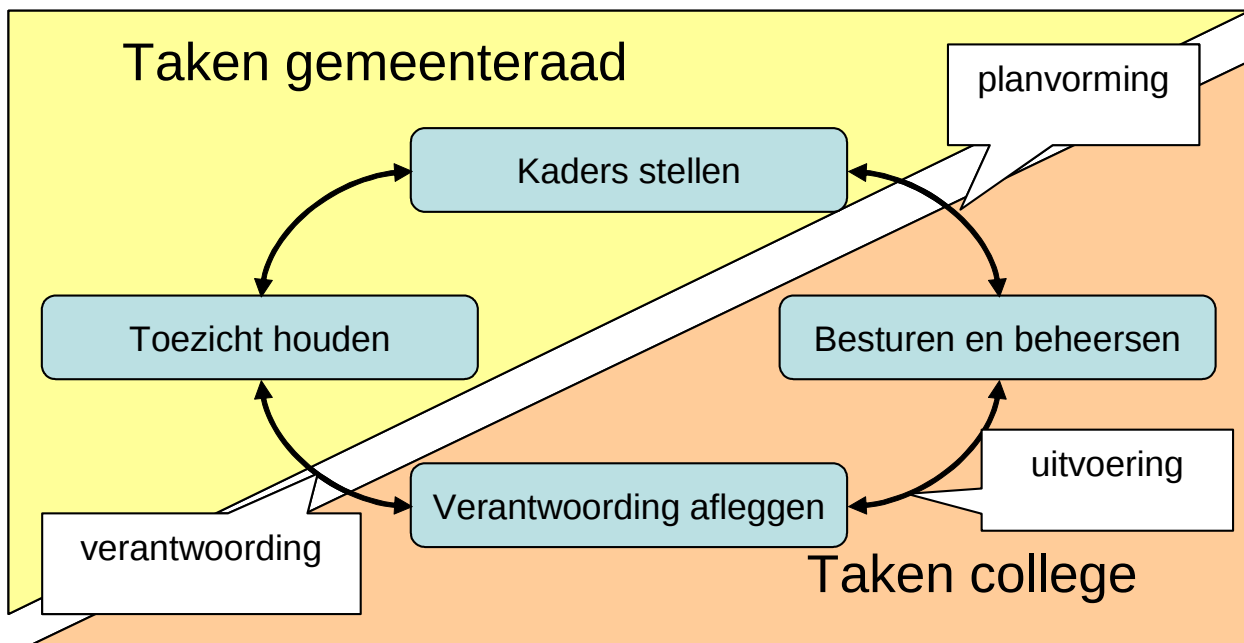
- De rol, functie en inhoud van de kadernota; de huidige opzet is niet de goede vorm. Hoofdlijnen en details lopen teveel door elkaar heen;
- De huidige kaders voldoen niet, in de kaders zou meer visie moeten zijn verwerkt, en meer gericht op de langere termijn, gekoppeld aan de strategie vanuit het coalitieprogramma;

- De kadernota wordt nauwelijks gebruikt;
- Met de huidige kaders doen we niets;
- De Burap is een moeilijk instrument, hierdoor veel zoekwerk;
- De Burap verschijnt te laat en is per definitie achterhaald;
- Afweegmomenten is steeds een onderwerp van discussie;
- Momenteel worden teveel indicatoren gehanteerd, dit maakt rapporteren lastig.

Doel van de P&C cyclus

In deze paragraaf wordt ingegaan op het doel van de P&C cyclus.

Als eerste wordt met onderstaande tekening inzicht gegeven in de taken en rollen van raad en college.

Doel van de P&C cyclus is het faciliteren van bovenstaande taken.

Belangrijk is om op te merken dat kaderstelling van wezenlijk belang is voor de P&C cyclus. Dit omdat het stellen van kaders de basis is van de P&C cyclus en daarmee de P&C instrumenten. De kwaliteit van de kaderstelling werkt door in de kwaliteit en beleving van alle instrumenten in de P&C cyclus.

De P&C cyclus vanaf 2014

In deze paragraaf wordt de P&C cyclus vanaf begrotingsjaar 2014, de doorontwikkelde P&C cyclus uiteengezet.

Voordat op de P&C cyclus zelf wordt ingegaan, worden eerst de gehanteerde uitgangspunten weergegeven.

Uitgangspunten voor de nieuwe cyclus:

- Kaderstelling op hoofdlijnen (hoofdkaders) verfijning via het formuleren van doelstellingen;
- Het coalitieakkoord en het bestaand beleid vormen de basis voor kaderstelling en doelstellingen;

- De hoofdkaders en doelstellingen zijn bepalend voor het beleid;
- Kaderstelling vindt plaats per 4 jaar, hiermee staan de kaders voor 4 jaar (de raadsperiode) vast;
- Financiën wordt niet losgekoppeld van de beleidsuitvoering;
- Informatieverstrekking aan de raad kan zowel schriftelijk als mondeling plaatsvinden;
- Via de P&C cyclus wordt continu en op hoofdlijnen gestuurd, in relatie tot de hoofdkaders en doelstellingen.

Bovenstaande uitgangspunten zijn door de werkgroep opgesteld. Daarnaast zijn de wettelijke bepalingen meegenomen voor de P&C cyclus:

- In BBV¹ is de term Programmaplan opgenomen en uitgewerkt (art 8). Ook is aangegeven dat per programma de doelstelling, in het bijzonder maatschappelijke effecten, worden aangegeven.
- De vraag "wat willen we bereiken?" is wettelijk ingegeven en opgenomen in BBV.
- Rechtmatigheid; Als tussentijds geen besluiten tot begrotingsbijstelling (prestaties en financieel) worden genomen, en de organisatie wel bekend is met afwijkingen, dan is sprake van begrotingsonrechtmatigheid. In het uiterste geval kan dit ertoe leiden dat de accountant geen goedkeurende verklaring over de jaarrekening afgeeft. Om te voorkomen dat de accountant geen goedkeurende verklaring afgeeft, is het dus een vereiste om, via de P&C cyclus, tussentijds bij te kunnen stellen.
- De begroting is een wettelijk verplicht instrument
- De jaarrekening is een wettelijk verplicht instrument

Instrumenten

Hieronder volgt eerst een overzicht van de instrumenten binnen de P&C cyclus, en het tijdstip wanneer het instrument in de raad wordt behandeld. Vervolgens worden deze toegelicht.

Opgemerkt wordt dat de tijdstippen van behandeling zijn gebaseerd op de tijdstippen zoals deze in de huidige P&C cyclus worden gehanteerd. Streven hierbij is om zo optimaal en vroeg mogelijk te rapporteren.

Instrument:	Tijdstip behandeling:
Voorjaarsnota 2014	Juni 2013
↓	
Begroting 2014	November 2013
↓	
Rapportage lopend jaar	april 2014
kwartaal 1	juli 2014
kwartaal 2	oktober 2014
kwartaal 3	januari 2015
kwartaal 4	
↓	
Jaarrekening	mei 2015

¹ Besluit Begroting en Verantwoording, 17 januari 2003

Toelichting instrumenten

Voorjaarsnota:

In grote lijnen blijft deze in de huidige vorm gehandhaafd. De voorjaarsnota fungeert als opstap naar de begroting. In de voorjaarsnota worden de begrotingstechnische en financieel-technische uitgangspunten vastgesteld, waarbinnen de begroting wordt opgesteld.

Begroting:

In de begroting wordt per programma bij het onderdeel Wat willen we bereiken?, het hoofdkader en de doelstellingen coalitieakkoord opgenomen. Vervolgens wordt via de producten aangegeven wat we daarvoor gaan doen en hoeveel dat gaat kosten. Kortom, de 3 W-vragen.

Kwartaalrapportages:

Dit is een nieuw instrument binnen de P&C cyclus. Voor een voorbeeld wordt verwezen naar bijlage 1.

Per programma is op 1 A4 in één oogopslag de stand van zaken van het programma inzichtelijk. Op dit overzicht wordt voor relevante afwijkingen een verwijzing opgenomen. Deze afwijkingen worden op een tweede A4 per programma nader toegelicht. Hierbij gaat het onder andere om oorzaken voor gesignaleerde (relevante) afwijkingen en de oplossingen/bijsturing van de afwijkingen

De inhoud van de rapportage-elementen is ook afhankelijk van de looptijd van het betreffende onderwerp. Zo kunnen langlopende onderwerpen meerdere jaren voorkomen in de kwartaalrapportages.

Op basis van de kwartaalrapportages kunnen besluiten worden genomen. Hierbij kan gedacht worden aan het overhevelen van middelen en bijstelling van kaders, ambities, prestaties en middelen.

Afhankelijk van de wensen van de raad, kunnen kwartaalrapportages ook mondeling aan de raad worden gegeven. De raad ontvangt dan vanzelfsprekend het gepresenteerde materiaal.

De kwartaalrapportages worden in de beeldvormende raadsvergadering behandeld.

Naar aanleiding daarvan vindt in de daaropvolgende raadsvergadering besluitvorming plaats, uiteraard indien en voorzover van toepassing.

Jaarrekening:

Volgens BBV is de programma-indeling in de jaarrekening hetzelfde als in de begroting van het betreffende jaar. Dit betekent dat aanpassingen in de jaarrekening voor 2014 afgeleid worden van de aanpassingen (kaders) in de begroting voor 2014.

Overige aspecten

Vergeleken de huidige P&C cyclus vervallen de instrumenten kadernota en burap en het document budgetoverheveling. Opgemerkt wordt dat de functies die hieraan zijn gekoppeld niet vervallen. Zo kunnen bijvoorbeeld besluiten tot het overhevelen van budgetten worden genomen naar aanleiding van de kwartaalrapportage.

Hieronder volgen zes aspecten aan de hand waarvan invulling wordt gegeven aan de P&C cyclus.

- De hoofdkaders staan voor 4 jaar vast;
- Met de vaststelling door de raad van de hoofdkaders en doelstellingen staat vast WAT we willen bereiken. Het college geeft invulling aan HOE we dit willen bereiken en legt daarover verantwoording af via de P&C cyclus. Hierbij kan aangehaakt worden bij bestaande langlopende beheerprogramma's;
- Nieuwe initiatieven of beleid kunnen lopende het traject worden toegevoegd. Accenten kunnen worden toegevoegd;

- Doelstellingen die zijn gerealiseerd/ afgerond worden verwijderd. Hiermee en met het vorige punt wordt een opmaat gemaakt naar een living document;
- Doelstellingen worden niet beperkt tot het coalitieprogramma;
- Besluiten tot bijstelling van het lopende jaar worden genomen bij de kwartaalrapportages. Per kwartaalrapportage kunnen, indien noodzakelijk, middelen voor het lopende jaar beschikbaar worden gesteld;
- Afweging van het toekennen van middelen voor volgende jaren blijft ook plaatsvinden bij de begrotingsbehandeling (integrale afweging). Dit betekent dat er tussentijds besluiten kunnen worden genomen met financiële consequenties. Deze worden direct verwerkt en kunnen ook een meerjarig effect hebben. Het integrale beeld van de meerjarenraming is te vinden in de begroting. Bij de begrotingsbehandeling kan dan ook de integrale planning en meerjarenafweging plaatsvinden.

Bijlage I Voorbeeld kwartaalrapportage

Programma 5 Bereikbaarheid										PLANNING	CONTROL
Hoofdkader nieuw										De bereikbaarheid naar en in Veldhoven is goed, verkeersveiligheid is daarbij een prioriteit	
doelstellingen coalitieakkoord										1. Doortrekken oerse baan	
										2. Zilverbaan aanleggen	
										3. reconstructie kempenbaan en aansluiting A67	
										4. Aanpakken stagnatie Dom	
										5. Goed onderhouden fietspaden	

Programma 5 Bereikbaarheid

Toelichting op afwijkingen kwartaal 2

Verwijzing	Oorzaak	Oplossing/ bijsturing
1 Toelichting:	Kruispunt burg. V Hooflaan vertraging	Ingelopen einde jaar
2 Toelichting:	Oersebaan vertraging bestemmingsplan	Budgetoverheveling naar volgend jaar
3 Toelichting:	Minder parkeerinkomsten in Q1 en Q2	
4 Toelichting:	Hogere inhuurkosten en eigen uren te laag ingeschat	Meerkosten bestemmingsplan > opnieuw naar Raad